

Asociace
poskytovatelů
energetických
služeb

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18
O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH
SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU
A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ
ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

Zadavatel

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na Františku 32, 110 15 Praha 1

www.mpo.cz

Publikace byla zpracována za finanční podpory Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2013 – Program EFEKT

Zpracovatel

Asociace poskytovatelů energetických služeb

U Voborníků 852/10, 190 00 Praha 9

www.apes.cz

Autor

ENVIROS, s.r.o.

Na Rovnosti 1, 130 00 Praha 3

www.enviros.cz

OBSAH

1. ÚVOD	5
2. DEFINICE POJMŮ	6
3. PŘEHLED POŽADAVKŮ SMĚRNICE 2012/27/EU V ČLÁNKU 18 - ENERGETICKÉ SLUŽBY.....	8
4. ZPŮSOB PLNĚNÍ ČLÁNKU 18 V ČR.....	10
4.1. Popis stavu v energetických službách v ČR	10
4.2. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno a).....	11
4.3. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno b).....	13
4.4. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno c)	14
4.5. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno d).....	16
4.6. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno e).....	23
4.7. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 2.....	23
4.8. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 3.....	27
5. PŘEHLED NENAPLNĚNÝCH POŽADAVKŮ SMĚRNICE V ČR A NÁVRH ŘEŠENÍ	28
5.1. Nepostačující definice energetických služeb	28
5.2. Návrh nových definic do Zákona o hospodaření energií	29
6. NÁVRH NOVÝCH OPATŘENÍ A JEJICH ODŮVODNĚNÍ SMĚRNICÍ	30
7. PŘÍKLAD POSTUPU MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ.....	31

1. ÚVOD

Požadavky článku 18 Směrnice zahrnují četné požadavky ve vztahu k energetickým službám se zaručeným výsledkem. Požadavky se zaměřují na podporu trhu v oblasti energetických služeb a na přístup malých a středních podniků na tento trh šířením informací o dostupných smlouvách v oblasti energetických služeb, zárukách za úspory energie, finančních nástrojích, pobídkách. Další požadavky zahrnují rozvoj štítků kvality, přípravu seznamu poskytovatelů energetických služeb, podporu veřejného sektoru při přijímání nabídek energetických služeb, především při rekonstrukci budov a také informace o osvědčených postupech pro uzavírání smluv o energetických službách, apod.

Článek 18 stanovuje také další aktivity států k zajištění řádného fungování trhu s energetickými službami, např. odstranění regulatorních a neregulatorních překážek, které brání využívání uzavírání smluv o energetických službách, zavedení nezávislého mechanismu za účelem zajištění účinného vyřizování stížností a mimosoudního řešení sporů vyplývajících ze smluv o poskytování energetických služeb; apod.

Cílem publikace je posoudit plnění požadavků směrnice v Článku 18 a navrhnout způsoby aplikace požadavků evropské směrnice v českém prostředí, které je v oblasti poskytování energetických služeb (zejména pro veřejný sektor) pokročilé. Nové nástroje je potřeba skloubit s již existujícími, možné typy podpory se strany státu bude skloubeno s již existující podporou MPO.

2. DEFINICE POJMŮ

V následujícím textu jsou používány pojmy, jejichž obsah je definován směrnicí 2012/27/EU následovně:

„energetickou službou“ se rozumí fyzický přínos, užitek nebo prospěch získané kombinací energie s energeticky účinnými technologiemi nebo činnostmi, které mohou zahrnovat provozní činnosti, údržbu a kontrolu nezbytnou pro dodání služby, jež je dodávána na základě smlouvy a u níž bylo prokázáno, že za normálních okolností vede k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti nebo k úsporám primární energie;

„veřejnými subjekty“ jsou veřejní zadavatelé podle definice ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby; tedy se jimi rozumí stát, regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty, sdružení tvořená jedním či více takovými orgány nebo jedním či více veřejnoprávními subjekty. „Veřejnoprávním subjektem“ se rozumí jakýkoli subjekt: a) založený nebo zřízený za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu; b) který má právní subjektivitu a c) je financován převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízen; nebo je v jeho správním, řídicím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

„poskytovatelem energetických služeb“ fyzická nebo právnická osoba, která dodává energetické služby nebo provádí jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení konečného zákazníka či v rámci jeho budovy;

„smlouvou o energetických službách“ smluvní ujednání mezi příjemcem a poskytovatelem o opatření ke zvýšení energetické účinnosti, ověřované a kontrolované během celého trvání smlouvy, kdy jsou investice (dílo, dodávka nebo služba) do tohoto opatření placeny ve vztahu ke smluvně stanovené míře zvýšení energetické účinnosti nebo k jinému dohodnutému kritériu energetické náročnosti, například finančním úsporám;

Kromě pojmů ze směrnice jsou v publikaci používány následující další pojmy:

„ESCO / firma energetických služeb“ – její význam je rozšířením významu poskytovatel energetických služeb ze Směrnice: je to specializovaná firma, která zajišťuje komplexní služby formou EPC.

„Metodou či také službou EPC“ (z angl. „Energy Performance Contracting“) se rozumí takové smluvní uspořádání, kdy dodavatel nese plnou zodpovědnost za vhodnou volbu,

projektování, realizaci a provoz opatření na úsporu energie výměnou za část úspor provozních nákladů, které po dobu trvání smlouvy z těchto opatření bezprostředně plynou. Součástí služby EPC je obvykle zajištění financování investice.

„IPMVP (International Performance Measurement and Verification Protocol)“, Mezinárodní protokol k měření a verifikaci dosahovaných úspor energie, vydávaný organizací EVO (Efficiency Valuation Organization), je mezinárodní normou pro ověřování dosahovaných úspor energie při poskytování energetických služeb. Protokol je v češtině ke stažení na stránce www.evo-world.org. IPMVP poskytuje přehled nejlepších současných přístupů a technik verifikace výsledků projektů zaměřených na úspory energie a vody a projektů zaměřených na využívání obnovitelných zdrojů energie v komerčních a průmyslových zařízeních. Obzvláště se používá v případě energetických služeb s garantovanou úsporou, kdy se úspory musejí dokladovat přímo klientovi a závisí na nich splátka investice provedené firmou energetických služeb (ESCO).

„IEEFP (International Energy Efficiency Financing Protocol)“, Mezinárodní protokol o financování energeticky úsporných projektů, si klade za cíl stát se souborem osvědčených postupů, zdrojů, případových studií, standardizovaných nástrojů a pokynů pro místní finanční instituce (LFI), finančníky a další zúčastněné strany v oblasti zvyšování energetické efektivity, který bude sloužit k podpoře jejich ekonomického a finančního hodnocení energeticky úsporných projektů. Protokol je vydáván organizací EVO a je v češtině ke stažení na stránce www.evo-world.org. Úlohou EVO v této oblasti je rozvíjet a podporovat používání standardizovaných metod a nástrojů ke kvantifikaci a řízení rizik a přínosů spojených s prováděním obchodních transakcí v oblasti energetické efektivity, obnovitelných zdrojů energie a racionálního využívání vody.

Stejně jako Mezinárodní protokol k měření a verifikaci energetických úspor (IPMVP) byl tento protokol přeložen, uzpůsoben a využit ke školení zákazníků a financujících institucí v rámci projektu **PERMANENT, který byl v ČR realizován v letech 2010-2012 s podporou programu Intelligent Energy Europe a MPO.**

„Energetické služby se zárukou/ zaručeným výsledkem (EPC)“: Metoda energetické služby se zárukou (EPC) se uplatňuje u projektů, u kterých se specializovaná firma energetických služeb (také ESCO, nebo poskytovatel energetických služeb se zaručeným výsledkem) svému zákazníkovi realizuje energeticky úsporná opatření s výsledným efektem snížení spotřeby energie a s tím souvisejících nákladů, a ručí za dosažení sjednaných úspor nákladů na spotřebu energie, případně dalších provozních nákladů. Z dosažených úspor provozních nákladů splácí zákazník firmě energetických služeb investiční náklady, úroky z nesplacené částky investice, tj. úroky dodavatelem úvěru, a náklady na služby spojené s energetickým managementem po smluvně sjednanou dobu.

3. PŘEHLED POŽADAVKŮ SMĚRNICE 2012/27/EU V ČLÁNKU 18 - ENERGETICKÉ SLUŽBY

Jednotlivá ustanovení směrnice zahrnují tyto povinnosti:

1. Členské státy podporují trh s energetickými službami a přístup malých a středních podniků na tento trh tím, že:

(a) šíří jasné a snadno dostupné informace o:

(i) dostupných smlouvách v oblasti energetických služeb a doložkách, které by měly být v takových smlouvách obsaženy, aby byly zaručeny úspory energie a práva konečných zákazníků;

(ii) finančních nástrojích, pobídkách, grantech a půjčkách na podporu projektů služeb v oblasti energetické účinnosti;

(b) podporují rozvoj štítků kvality, mimo jiné obchodními sdruženími;

(c) zveřejňují a pravidelně aktualizují seznam dostupných kvalifikovaných či certifikovaných poskytovatelů energetických služeb a jejich kvalifikací či certifikací v souladu s článkem 16, nebo zajišťují rozhraní, jímž mohou poskytovatelé energetických služeb poskytovat informace;

(d) podporují veřejný sektor při přijímání nabídek energetických služeb, především při rekonstrukci budov, a to tím, že:

(i) poskytují vzorové smlouvy pro uzavírání smluv o energetických službách, které obsahují alespoň prvky, jejichž seznam je uveden v příloze XIII;

(ii) poskytují informace o osvědčených postupech pro uzavírání smluv o energetických službách, včetně, jsou-li k dispozici, analýz nákladů a přínosů využívajících přístupu založeného na době životnosti;

e) zajišťují kvalitativní přezkum v rámci vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti, pokud jde o stávající a budoucí rozvoj trhu energetických služeb.

2. Členské státy ve vhodných případech podporují řádné fungování trhu energetických služeb tím, že:

a) určují a propagují kontaktní místo či místa, kde mohou koneční zákazníci získat informace uvedené v odstavci 1;

b) v případě potřeby přijímají opatření k odstranění regulatorních a neregulatorních překážek, které brání využívání uzavírání smluv o energetických službách a jiných modelů služeb v oblasti energetické účinnosti v zájmu určení nebo provádění opatření k úspoře energie;

c) zvažují zavedení nezávislého mechanismu, jako je například veřejný ochránce práv, či přidělení této úlohy za účelem zajištění účinného vyřizování stížností a mimosoudního řešení sporů vyplývajících ze smluv o poskytování energetických služeb;

d) umožňují nezávislým tržním zprostředkovatelům podílet se na povzbuzení rozvoje trhu na straně poptávky a nabídky.

3. Členské státy zajistí, že se distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie zdrží všech činností, které mohou bránit poptávce po energetických službách nebo dalších opatřeních zaměřených na zvyšování energetické účinnosti a jejich poskytování nebo které by mohly brzdit rozvoj trhů těchto služeb nebo opatření, včetně uzavírání trhu před konkurencí nebo zneužívání dominantního postavení.

4. ZPŮSOB PLNĚNÍ ČLÁNKU 18 V ČR

4.1. Popis stavu v energetických službách v ČR

Metoda Energy Performance Contracting neboli Poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem je jednou z nejvhodnějších forem realizace energeticky úsporných opatření, především v oblasti technologických opatření. Při využití metody EPC není nutné v době instalace zařízení vynakládat ze strany zadavatele projektu investiční prostředky. Ty jsou spláceny postupně po dobu několika let z dosahovaných úspor nákladů - s tím, že dodavatel energetických služeb ručí za dosažení předpokládaného objemu snížení spotřeby energie a tím za snížení provozních nákladů, ze kterých je investice splácena.

Metoda Energy Performance Contracting je v České republice využívána od roku 1993.

První roky se vyznačovaly hledáním možností, jak metodu EPC uplatnit. Předělem byl rok 1995, kdy začal platit zákon o veřejných soutěžích (zadávání veřejných zakázek). „Soutěžení“ metody EPC je poměrně náročné na stanovení podmínek soutěže, kritérií hodnocení a dalších náležitostí pro přípravu smluvního vztahu.

Rozvoj uplatnění metody EPC zaznamenal novou etapu v roce 1999, kdy Ministerstvo financí našlo způsob, jak metodu EPC použít ve veřejném sektoru (nejprve v příspěvkových organizacích bez přímého napojení na státní rozpočet).

V roce 1999 začaly být podporovány energeticky úsporné projekty řešené metodou EPC ze Státního programu na podporu úspor energie a využití OZE. Zpočátku měla podpora ze Státního programu podobu dotací na realizaci, později byla snížena a zahrnovala dotaci na přípravu projektů řešených metodou EPC. Podpora ze Státního programu byla v roce 2009 zrušena. Obnovena byla opět v roce 2012, kdy byl v rámci programu EFEKT Ministerstva průmyslu a obchodu (dále také MPO) zaveden dotační titul E2 – ten je určen na identifikaci vhodných projektů EPC u veřejných zadavatelů, podpora je určena pro vlastníky objektů. Podpořeno je zpracování podrobné analýzy stavu a potenciálu úspor v jednotlivých objektech a doporučení objektů vhodných pro realizaci EPC projektu. Pokud analýza prokáže vhodnost realizace metody EPC, musí příjemce dotace vyhlásit výběrové řízení na poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem formou EPC.

Metoda je v České republice v odborných kruzích poměrně známá. Stále ovšem převažuje zájem o přímé dotace, tedy získání potřebných investičních prostředků z rozpočtu nad administrativně náročnější možností uhradit část nebo celý objem investičních prostředků na rekonstrukci energetických systémů z následně uspořené provozních nákladů - při využití metody EPC, a to i tehdy, kdy je potenciál úspor vysoký a návratnost investice rychlá.

Není také zcela ujednoceno, že pouze ty energetické služby se zárukou (metodou EPC), prováděné v souladu se vzorovou smlouvou, vytvořenou s podporou MPO a také zveřejňovanou na stránkách MPO, nebo alespoň obsahující v plném rozsahu ustanovení obdobná těm ve vzorové smlouvě EPC, jsou doporučena veřejné správě k realizaci.

Při analýze plnění článku 18 vycházíme zejména ze vzorové smlouvy o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem (dále také smlouvy EPC) zveřejňované MPO a z dalších metodických materiálů, jejichž zveřejnění MPO podporuje či iniciuje.

4.2. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno a)

Požadavek článku 18, odstavce 1, písmeno a)	Stávající aktivity v ČR
<p>a) Členské státy šíří jasné a snadno dostupné informace o:</p> <p>(i) dostupných smlouvách v oblasti energetických služeb a doložkách, které by měly být v takových smlouvách obsaženy, aby byly zaručeny úspory energie a práva konečných zákazníků;</p>	<p>Vzorová smlouva vč. příloh</p> <p>Vzorová smlouva je v ČR vytvářena již od roku 2000, vylepšována je ve spolupráci firem, jejich právníků, zákazníků a poradců.</p> <p>Od roku 2012 je smlouva zdokonalována s podporou MPO a právní kanceláře a od téže doby je také zveřejňována na webových stránkách MPO:</p> <p>http://www.mpo.cz/dokument105425.html</p>
<p>(ii) finančních nástrojích, pobídkách, grantech a půjčkách na podporu projektů služeb v oblasti energetické účinnosti;</p>	<p>Dotace a pobídky</p> <p>V roce 1999 začaly být podporovány energeticky úsporné projekty ze Státního pro-gramu na podporu úspor energie a využití OZE (poskytovalo MPO prostřednictvím ČEA) formou poskytnutí dotačních prostředků odběrateli energetických služeb v podobě podílu z investičního rámce instalovaných energeticky úsporných zařízení.</p> <p>V roce 2006 byla změněna strategie podpory metody EPC a dotační prostředky byly poskytovány zadavateli veřejné zakázky na poskytovatele energetických služeb na přípravu projektu řešeného metodou EPC a na organizaci soutěže o veřejnou zakázku. V roce 2009 byla tato podpora poskytovaná v rámci programu EFEKT zrušena.</p> <p>V roce 2012 byla obnovena podpora z programu EFEKT jako dotace na identifikaci vhodných projektů pro zadavatele z řad veřejné správy.</p> <p>Od roku 1999 jsou s podporou Státního programu vytvářeny brožury, leaflety, kuchařky pro zadavatele, webovské stránky (Databáze projektů EPC a EC), realizovány vzdělávací semináře, dotace jsou poskytovány na tvorbu metodických pomůcek (Metodika zadávání projektů EPC, Etický kodex, zkvalitnění smlouvy EPC).</p> <p>Další finanční nástroje – prodej pohledávky</p> <p>Běžnou součástí poskytovaných energetických služeb typu EPC je také financování investice do instalovaných</p>

energeticky úsporných opatření.

Pro činnost poskytovatelů energetických služeb je v tomto případě nezbytností disponovat dostatečným přístupem k finančním prostředkům. V České republice je běžnou praxí tzv. prodej pohledávek, a to téměř výlučně subjektům s bankovní licencí ČNB.

Jméno konkrétní finanční instituce, na kterou je postoupena pohledávka, je obvykle uvedeno do smlouvy EPC před jejím podpisem, jednání s financující institucí je dokončeno po oznámení o výběru nejvhodnější nabídky a ukončení výběrového řízení

Postoupením pohledávky se postavení zákazníka nezmění, jeho závazek je stále závazkem z obchodního styku, tj. dodavatelský úvěr.

V žádném případě nedochází prodejem pohledávky ke změně dodavatelského úvěru na bankovní úvěr, který by ovlivnil ukazatel dluhové služby zákazníka. Mezi zákazníkem a finanční institucí (bankou) nevzniká žádný smluvní vztah, tj. účetně a právně nemá postoupení pohledávky žádný dopad na zákazníka a její ukazatel dluhové služby.

Smluvní závazky firmy energetických služeb se nezmění. Instalovaná úsporná opatření jsou po jejich dokončení převedena do majetku zákazníka bez zřízení jakýchkoliv zástavních práv.

Postoupení pohledávek bylo použito téměř ve všech projektech dokončených od roku 2005. Jednalo se o projekty EPC ve veřejném sektoru (města, kraje, státní příspěvkové instituce).

Protokol IEEFP

Cílem IEEFP je lépe objasnit finančním institucím, jak:

- energeticky úsporné projekty spolehlivě vytvářejí úspory provozních nákladů – zejména při uplatnění metody EPC;
- takovéto úspory odpovídají novému cash flow a zvýšené úvěrové kapacitě nositelů projektů v souvislosti se splácením úvěrů a investic v oblasti energeticky úsporných projektů.

4.3. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno b)

Požadavek článku 18, odstavec 1, písmeno b)	Stávající aktivity v ČR
<p>b) členské státy podporují přípravu a vytvoření štítků kvality, mimo jiné obchodními sdruženími;</p>	<p>Asociace poskytovatelů energetických služeb</p> <p>V říjnu roku 2010 byla založena Asociace poskytovatelů energetických služeb (APES) ČR jako zájmové sdružení právnických osob. Asociace byla založena společnostmi AB Facility, ENESA, Siemens, Středisko pro úspory energie, Středisko pro efektivní využívání energie, SEVEn, Dalkia Česká republika, MARTIA a ENVIROS. Další společnosti do Asociace vstoupily v letech 2011 až 2013. V současné době jsou členy Asociace</p> <p>Posláním APES je přispívat k trvalému rozvoji energetických služeb na českém trhu.</p> <p>Prioritami jsou:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reprezentovat a hájit oprávněné zájmy poskytovatelů energetických služeb na českém trhu i ostatních zvl. evropských zemích, – aktivně přispívat k dlouhodobému rozvoji energetických služeb v ČR, – určovat a sladit standardy energetických služeb v ČR, – propagovat energetické služby ve veřejném ale i soukromém sektoru. <p>APES od roku 2011 spolupracuje s MPO na tvorbě a aktualizaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vzorové smlouvy EPC – Obsahu povinných příloh ke smlouvě – Procesu přípravy výběrových řízení na poskytovatele služeb EPC – Etickém kodexu poskytovatelů služeb EPC – Metodice přípravy a realizace energeticky úsporných projektů řešených metodou EPC <p>APES připravuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – soutěže projektů EPC – Návrh certifikace firem ESCO a poradenských firem, které pracují pro zadavatele jako facilitátoři procesu přípravy projektů EPC a při organizaci

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

	<p>veřejné soutěže.</p> <p>Veškeré tyto aktivity směřují k propagaci, standardizaci a rozvoji energetických služeb se zaručeným výsledkem (energetické služby typu EPC).</p> <p>APES úzce spolupracuje především s těmito organizacemi a institucemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hospodářská komora České republiky – Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky – Ministerstvo životního prostředí České republiky – Česká rada pro šetrné budovy <p>Koncem roku 2013 bylo členy asociace 20 podnikatelských subjektů, jak dodavatelů služeb, tak poradenských firem.</p>
--	---

4.4. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno c)

Požadavek článku 18, odstavec 1, písmeno c)	Stávající aktivity v ČR
<p>c) členské státy zveřejňují a pravidelně aktualizují seznam dostupných kvalifikovaných či certifikovaných poskytovatelů energetických služeb a jejich kvalifikací či certifikací v souladu s článkem 16, nebo zajišťují rozhraní, jímž mohou poskytovatelé energetických služeb poskytovat informace.</p>	<p>Certifikace firem</p> <p>Příprava certifikace firem energetických služeb (dle čl. 16 EED) je v přípravě s podporou programu EFEKT Ministerstva průmyslu a obchodu za rok 2013.</p> <p>Je zpracován návrh způsobu certifikace firem energetických služeb a firem, které poskytují asistenci zadavatelům při identifikaci a přípravě projektu EPC a pomáhají s výběrem dodavatelské firmy. Systém se opírá zejména o prověřování kvality v poskytování energetických služeb.</p> <p>Návrh systému je postaven na specifikaci forem poskytování energetických služeb a jejich základních parametrů, podle kterých může být poskytování energetických služeb posuzováno. Těmito parametry jsou zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zavedený systém řízení kvality – Znalost IPMVP jako povinného přístupu pro hodnocení dosažené výše úspor – Referenční projekty plnící parametry projektu EPC (záruka za úspory apod.)

– Kvalitní tým

Kromě toho bylo třeba specifikovat, jak posuzovat kvalitu práce, kterou při realizaci projektu řešeného metodou EPC poskytuje firma energetických služeb, a jaké jsou hlavní body, které musí firma energetických služeb splnit, aby šlo o kvalitní projekt.

Předpokládá se, že systém certifikace bude zaváděn postupně od roku 2014.

Certifikace firem energetických služeb je určena jak pro stávající **firmy energetických služeb**, tak i pro firmy, které se poskytováním energetických služeb se zárukou začínají vážně zabývat a jsou pevně rozhodnuty o tuto službu rozšířit své portfolio, tedy pro „nově založené“ firmy energetických služeb. Předpokládá se, že určitá forma certifikace bude uplatněna také pro poradenské firmy, které pomáhají zákazníkům u projektů EPC připravit a zorganizovat veřejnou zakázku na výběr poskytovatele energetických služeb.

Zveřejnění seznamu firem

Informace o firmách energetických služeb jsou od roku 2011 dostupné na webu Asociace poskytovatelů energetických služeb (www.apes.cz) spolu s dalšími informacemi a odkazy.

Zveřejňování informací o kvalifikovaných firmách po zavedení systému certifikace předpokládáme (obdobně jako je tomu u energetických specialistů) na webu MPO, a to od roku 2015, kdy musí být certifikace poskytovatelů energetických služeb připravena a zveřejněna.

Poskytování informací firmami energetických služeb

Za rozhraní, přes které by poskytovaly informace firmy energetických služeb, lze považovat právě webovou stránku, která byla vytvořena s podporou Státního programu na podporu energetické účinnosti – nejprve byla vytvořena databáze projektů a firem EPC, návazně webová stránka www.epc-ec.cz, nyní stránka:

- www.sluzby-epc.cz.

4.5. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno d)

Požadavek článku 18, odstavce 1, písmeno d)	Stávající aktivity v ČR
<p>(d) členské státy podporují veřejný sektor při přijímání nabídek energetických služeb, především při rekonstrukci budov, a to tím, že:</p> <p>(i) poskytují vzorové smlouvy pro uzavírání smluv o energetických službách, které obsahují alespoň prvky, jejichž seznam je uveden v příloze XIII;</p>	<p>Vzorová smlouva byla vytvořena zejména pro potřeby zadávání veřejných zakázek na energetické služby se zárukou veřejnými zadavateli. Je proto veřejně dostupná na webu MPO, na adrese:</p> <p>http://www.mpo.cz/dokument105425.html</p> <p>Obsah vzorové smlouvy EPC (Smlouva o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem) byl porovnán s požadavky Přílohy XIII Směrnice (viz následující tabulka)</p>
<p>(d) členské státy podporují veřejný sektor při přijímání nabídek energetických služeb, především při rekonstrukci budov, a to tím, že:</p> <p>(ii) poskytují informace o osvědčených postupech pro uzavírání smluv o energetických službách, včetně, je-li k dispozici, analýzy nákladů a přínosů využívající přístup založeného na době životnosti;</p>	<p>Na webovských stránkách MPO, na adrese:</p> <p>http://www.mpo.cz/dokument105425.html</p> <p>je k dispozici nejen vzorová smlouva, ale také další dokumenty, podporující rozvoj energetických služeb se zárukou.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Příloha č. 1: UV ČR č. 109 ze dne 22. února 2012 k dopracování metodiky pro využití metody EPC (Energy Performance Contracting) — energetické služby se zárukou (usnesení vlády ČR). – Příloha č. 2: Vzorová smlouva pro uzavírání smluvních vztahů s poskytovateli energetických služeb se zárukou. – Příloha č. 3: Přílohy ke smlouvě o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem metodou EPC. – Příloha č. 4: Etický kodex — Energetické služby se zárukou. – Příloha č. 5: Proces přípravy výběrového řízení veřejné zakázky na poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem metodou EPC. – Příloha č. 6: Metodika přípravy a realizace energeticky úsporných projektů řešených metodou EPC.

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

Minimální prvky, které mají být obsaženy **ve smlouvách o energetických službách uzavíraných s veřejným sektorem nebo v souvisejících specifikacích výběrového řízení**, tak, jak je uvádí Příloha XIII Směrnice, a jejich splnění ve vzorové smlouvě o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem v České republice zahrnuje následující tabulka:

Požadavek dle Přílohy XIII;	Ve vzorové smlouvě k EPC definováno:
<p>1. Jasný a transparentní seznam opatření v oblasti účinnosti, která mají být prováděna, nebo výsledků v oblasti účinnosti, kterých má být dosaženo.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Popis základních opatření po jednotlivých areálech či objektech je obsažen v nabídkách uchazečů a je po výběru uchazeče specifikován povinně Přílohou 2 Smlouvy o EPC. Popis opatření a jejich výsledky mají dle vzorové přílohy č. 2 obsahovat následující podrobnosti:</p> <p>Technický popis opatření:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Úsporná opatření na tepelné energii či palivu b. Úsporná opatření na elektrické energii c. Úsporná opatření na vodě d. Úsporná opatření v ostatních provozních nákladech <p>Součástí technického popisu opatření je:</p> <ul style="list-style-type: none"> – výše investice po dílčích opatřeních – úspora v technických jednotkách po jednotlivých formách energie – úspora nákladů na paliva, energii, vodu . – Souhrn technicko-ekonomických výstupů projektu – Technicko-ekonomické údaje po jednotlivých objektech/areálech – Základní prostá opatření (způsob provozování objektů) <p>Další požadované podrobnosti, včetně případných povinných opatření, specifikuje zadávací dokumentace.</p>
<p>2. Zaručené úspory, jichž má být dosaženo prováděním opatření obsažených ve smlouvě.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Zaručené úspory obsahuje Příloha 5, která dle vzorových příloh ke smlouvě obsahuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Garantované úspory nákladů projektu EPC celkem dosažené realizací opatření dle Přílohy č. 2 – budou uvedeny roční a kumulované úspory nákladů. Bude uvedeno, zda jsou tyto úspory garantovány ve stálých nebo běžných cenách. b) Způsob výpočtu sankce a výše sankce za nedosažení garantované úspory - bude uvedena a rozpracována Varianta A) nebo B) podle zadávací dokumentace a v

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

	<p>souladu se smlouvou – článek 20.</p> <p>c) Způsob výpočtu prémie a výše prémie - bude uvedena a rozpracována Varianta A) nebo B) podle zadávací dokumentace a příloha bude v souladu se smlouvou, článkem 21.</p>
<p>3. Trvání a důležité milníky smlouvy, podmínky výpovědi a výpovědní lhůta.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Vzorová smlouva v ČR definuje 3 základní období realizace projektu EPC:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Období předběžných činností (ověření výchozího stavu) – Období výstavby (provedení základních opatření), které končí komplexními zkouškami a předáním instalovaných opatření – Období garance, kdy dochází k vyhodnocování úspory a splácení projektu <p>Vzorová smlouva obsahuje délku splácení projektu, úplný harmonogram (Příloha č. 4) projektu, rovněž veškerá ustanovení týkající se předčasného splacení, odstoupení od smlouvy, apod.</p>
<p>4. Jasný a transparentní seznam povinností každé smluvní strany.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Seznam povinností jednotlivých smluvních stran je uveden u každého ze smluvních ustanovení tam, kde je to vhodné, a také rozdělení činností při výkonu energetického managementu, jehož popis je součástí Přílohy č. 7.</p> <p>Energetický management je nedílnou součástí služeb ESCO v rámci smlouvy, je nezbytný pro dosažení garantované úspory, pro její prokázání a pro její vyhodnocení. Zahrnuje i doporučování dalších možností, jak zlepšit hospodaření s energií.</p> <p>Energetický management není možné vykonávat bez náležitě smluvně sjednané součinnosti Klienta. Proto je v této příloze ke smlouvě definován:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Energetický management – činnosti a povinnosti ESCO - zahrnuje zejména činnosti uvedené v Článku 11, které jsou podrobně rozepsány v této příloze. – Energetický management – ostatní činnosti a povinnosti Klienta
<p>5. Referenční údaj (údaje) umožňující zjistit dosažené úspory.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Popis výchozího stavu včetně referenční spotřeby a referenčních nákladů je obsahem Přílohy 1 k vzorové</p>

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

	<p>smlouvě EPC.</p> <p>Tato příloha definuje rozsah údajů, kterými má být popsán referenční – výchozí – stav (tj. stav před realizací opatření dle smlouvy) ve spotřebě paliv a energie v objektech a zařízeních, které jsou předmětem plnění smlouvy o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem. Popisuje rovněž další informace, které jsou potřebné nebo nezbytné pro vyhodnocení referenční úrovně ve spotřebě paliv, energie a vody – provozní podmínky objektů, provedená opatření ke snížení ztrát a dosažení úspor, atd. Výchozí údaje jsou referenčními údaji pro výpočet úspory nákladů.</p> <p>Obsah přílohy vychází ze zadávací dokumentace a dodatečných informací, podkladů a dokumentů, poskytnutých zadavatelem. Specifikuje, jaké údaje mají být součástí popisu výchozího stavu.</p>
<p>6. Jasný a transparentní seznam kroků, které je třeba učinit pro provedení opatření nebo souboru opatření, a případně související náklady.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Jednotlivé fáze projektu a jejich podrobnosti jsou součástí vzorové smlouvy</p> <ul style="list-style-type: none"> – Období předběžných činností (ověření výchozího stavu) – Období výstavby (provedení základních opatření), které končí komplexními zkouškami a předáním instalovaných opatření – Období garance, kdy dochází k vyhodnocování úspory a splácení projektu
<p>7. Povinnost provádět v plném rozsahu opatření obsažená ve smlouvě a zdokumentovat veškeré změny provedené v průběhu projektu.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Smlouva EPC obsahuje několik ustanovení, která definují způsob realizace sjednaných energeticky úsporných opatření, a to v Části III - Období výstavby - provádění základních opatření. Tato část smlouvy obsahuje ustanovení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Článek 6. Práva a povinnosti smluvních stran – Článek 7. Komplexní zkoušky – Článek 8. Předání – Článek 9. Záruka za jakost – Článek 10. Základní prostá opatření <p>Na tato ustanovení navazují ustanovení, která dokumentují a popisují postup v případě změn v průběhu trvání období garance a poskytování energetického managementu. Část IV: Plnění poskytovaná po dobu trvání garance, zahrnuje zejména ustanovení, která se dotýkají dosahování úspor</p>

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

	<p>energie, změn v objektech a jejich dopad na garantované úspory, dodatečných opatření (nově identifikovaná úsporná opatření, navrhovaná zákazníkovi firmou ESCO), záruk za dosahované úspory a způsobu a termínů prokazování dosahovaných úspor.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Článek 11. Energetický management a související služby – Článek 12. Záruka za dosažení garantované úspory – Článek 13. Dodatečná opatření – Článek 14. Změna okolností – Článek 15. Roční porady/zprávy (k dosahovaným úsporám za zúčtovací období) – Článek 16. Závěrečná zpráva (je předávána zákazníkovi po skončení doby garance a shrnuje průběh projektu). <p>Kromě těchto ustanovení, která popisují jak se úpravy projektu provádějí a reportují, existuje ve smlouvě také tzv. Informační povinnost, která se týká všech změn v provozování nebo využívání objektu, která mají nebo mohou mít významný vliv na spotřebu paliv a energie a tedy i na dosahování garantované výše úspor.</p>
<p>8. Předpisy stanovující začlenění rovnocenných požadavků do veškerých dílčích smluv se třetími stranami.</p>	<p>Dle vzorové smlouvy, Článku 1, Úvodní prohlášení, zákazník prohlašuje a zavazuje se, že uzavření smlouvy EPC je řádně schváleno a je v souladu s jeho vnitřními organizačními předpisy, s právními předpisy, kterými je vázán a/nebo které se vztahují k jeho majetku, a s veškerými smlouvami (např. smlouvy s dodavateli energií s dlouhou výpovědní lhůtou apod.) nebo pravomocnými soudními, rozhodčími nebo správními rozhodnutími, kterými je vázán nebo které se vztahují k jeho majetku;</p> <p>Pro splnění tohoto požadavku je občas nezbytné, aby zákazník do uvedených souvisejících smluv zasáhl a soulad se smlouvou EPC zajistil.</p> <p><i>Proto se domníváme, že požadavek přílohy XIII je v tomto bodě také plněn.</i></p>
<p>9. Jasně a transparentní informace o finančních důsledcích projektu a rozdělení podílu obou stran smlouvy na dosažených peněžních úsporách (tj. odměně poskytovatele služeb).</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Vzorová smlouva o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem (smlouva EPC) odráží způsob, jakým se v České republice služby vyvíjely – tedy tzv. metodu zaručených úspor. Zaručené úspory mohou být buď roční nebo celkové za dobu trvání splácení projektu podle smlouvy. Vzorové smlouvy tyto varianty nabízí.</p> <p>Vzhledem k častému postoupení pohledávky bankovním</p>

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

	<p>institucím a k potřebě nastavení jasného mechanismu splácení, se v posledních letech (a vzorová smlouva tento způsob odráží) ustálila roční výše garantovaných úspor. Ta může být:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konstantní v případě, že je úspora ve spotřebě energie a vody a z toho plynoucích úspor nákladů vyhodnocována ve stálých cenách referenčního roku – rostoucí v případě, že je prováděno vyhodnocení v aktuálních cenách vyhodnocovaného období (a ceny rostou). <p>Oba způsoby mají své výhody, a v závislosti na vhodnosti jednoho či druhého způsobu vyhodnocení úspor pro daný projekt a zákazníka je třeba při zadávání zakázky ve výběrovém řízení vzorovou smlouvu upravit na konkrétní podmínky projektu.</p> <p>Způsob, jakým jsou energetické služby v ČR uplatňovány, přináší další výhodu: od samého počátku projektu se zákazník může na úsporách podílet – garantovaná úspora může zahrnovat ekonomický přínos pro zákazníka od samého počátku splácení projektu (to je také nejčastějším případem).</p> <p>Kromě garantovaných úspor mohou být projektem generovány také tzv. více-úspory, neboli úspory dosahované nad garantovanou úsporou. Ty jsou většinou děleny sjednaným poměrem mezi zákazníka a dodavatele. Čím lépe je projekt obsluhován, provozován a řízen, tím spíše mohou být více-úspory dosaženy.</p> <p>Ve světě jsou známy ještě další typy smluv, např. sdílené úspory, u kterých není roční výše úspory zaručena.</p> <p>Ustanovení, která se týkají jak garance za dosahování úspor, tak sankce za její nedosažení pro poskytovatele služby nebo naopak odměnu za její překročení pro obě smluvní strany jsou ve vzorové smlouvě z roku 2013 obsaženy v článcích 12, 20 a 21.</p>
<p>10. Jasná a transparentní ustanovení o měření a ověřování dosažených zaručených úspor, kontrolách kvality a zárukách.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Přílohy ke smlouvě současně obsahují vše, co je součástí tzv. plánu měření a verifikace dosažených výsledků projektu (plán M&V). Plán M&V má být vždy vypracován v době, kdy se navrhují energeticky úsporná opatření, a je povinnou součástí smlouvy o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem.</p> <p>Obsah plánu M&V je stanoven Mezinárodním protokolem k</p>

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

	<p>měření a verifikaci úspor, IPMVP.</p> <p>Popis obsahu příloh a zejména přílohy 6 je uveden jak pro zadavatele výběrového řízení na poskytovatele energetických služeb se zaručeným výsledkem, tak pro standardizaci postupu při vyhodnocení úspor energie a vody v nabídkách jednotlivých uchazečů. V zadávacích podmínkách k výpočtu úspor je třeba stanovit z jakých cen bude vycházeno při hodnocení a jakou metodikou.</p> <p>Způsob vykazování a posuzování úspor je povinně popsán v nabídkách uchazečů a také v Příloze č. 6 smlouvy.</p>
<p>11. Ustanovení objasňující postup za účelem reakce na měnící se rámcové podmínky, které se dotýkají obsahu a výsledku smlouvy (tj. změny v cenách energie, v intenzitě využívání zařízení).</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Příloha 6 vyhodnocování dosažených úspor obsahuje všechny podstatné výpočty a údaje, využívané pro vyhodnocení dosažených a garantovaných výsledků projektu. Postup podle IPMVP zajišťuje stanovení jak závislých, tak nezávislých proměnných a způsob úpravy referenční hodnoty spotřeby paliv a energie na podmínky zúčtovacího období. Zpráva k vyhodnocení úspory je předkládána zákazníkovi v souladu s Článkem 15 smlouvy a obsahuje mj. i veškeré změny, ke kterým došlo v průběhu vyhodnocovaného (zúčtovacího) období, kterým je převážně 1 kalendářní rok.</p>
<p>12. Podrobné informace o povinnostech každé ze smluvních stran a o sankcích za jejich porušení.</p>	<p>Požadavek plněn</p> <p>Článek 35 smlouvy uvádí povinnost náhrady škody - smluvní strany odpovídají za škodu způsobenou druhé smluvní straně porušením smluvních nebo zákonných povinností. Článek stanovuje podrobnosti náhrady škody.</p> <p>Článek 37 stanovuje smluvní pokuty za prodlení ESCO s plněním jeho povinností či za porušení povinností stanovených touto smlouvou i za porušení povinností zákazníkem.</p>
<p>Souhrnem</p>	<p>Minimální prvky smlouvy o energetických službách jsou v ČR plněny a jsou v souladu s Přílohou XIII Směrnice. Vzorová smlouva bude nadále aktualizována dle potřeby. Aktualizace je nezbytná také v popisu obsahu příloh.</p>

4.6. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 1, písmeno e)

Požadavek písmene e)	Stávající aktivity v ČR
e) ČS zajišťují kvalitativní přezkum v rámci vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti, pokud jde o stávající a budoucí rozvoj trhu energetických služeb.	<p>Požadavek je plněn., pokud existuje shoda na způsobu vyhodnocení rozvoje trhu služeb tak, jak je v NAPEE předložen.</p> <p>Kvalitativní přezkum v rámci vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti, pokud jde o stávající a budoucí rozvoj trhu energetických služeb - v NAPEE je předložen odhad možného vývoje počtu objektů, ve kterých jsou ročně realizovány projekty EPC . Odhad je 30 objektů s průměrnou roční úsporou ve výši 1 000 GJ, a roční úspora z projektů EPC ve výši 30 TJ.</p> <p>Není centrálně sledován počet projektů EPC, ani jejich náklady a přínosy. Pro tvorbu NAPEE jsou používány odhady rozvoje trhu s energetickými službami. V NAPEE Je navržena centrální evidence počtu těchto projektů a jejich přínosů (sledování přínosů metodou Bottom-up).</p>

4.7. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 2

Článek 12 odstavec 2 Směrnice	Návrh aktivit
a) ČS podporují řádné fungování trhu tím, že: a) určují a propagují kontaktní místo či místa, kde mohou koneční zákazníci získat informace uvedené v odstavci 1;	<p>Jako kontaktní místo je zatím navržen APES, www.apes.cz stránky www.sluzby-epc.cz Stránky MPO</p> <p>Na těchto stránkách chybí k projektům některé významné informace, které by mj. vyloučily pochybnosti o přínosech využití metody EPC pro daného zadavatele a poskytly i kvalitativní informace o způsobu zadání VZ, způsobech identifikace objektů, způsobu financování projektu, o konečných parametrech projektu a výsledcích dosavadního vyhodnocení projektu.</p>
b) v případě potřeby přijímají opatření k odstranění regulatorních a neregulatorních překážek,	<p>Požadavek není plněn</p> <p>Na úrovni krajů, měst a obcí a také v příspěvkových organizacích státu lze aplikovat metodu EPC. Překážky, které</p>

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

které brání využívání uzavírání smluv o energetických službách a jiných modelů služeb v oblasti energetické účinnosti v zájmu určení nebo provádění opatření k úspoře energie;

i v těchto segmentech přetrvávají, nemají charakter administrativních a regulačních překážek, a problémy při využívání energetických služeb se zaručeným výsledkem v těchto sektorech jsou uvedeny v následující kapitole.

Pro využití této metody na majetku státu (konkrétně organizační složky státu) existuje v ČR, ale i na úrovni EU, zásadní bariéra. Dle fiskálních pravidel EU je závazek vzniklý uzavřením smlouvy o energetických službách zahrnován do státního dluhu, což je v rozporu se snahou EU o fiskální konsolidaci.

Z výše uvedeného vyplývá, že EU na jedné straně podporuje zvyšování energetické účinnosti, ale na druhé straně vytváří pro naplňování těchto cílů bariéry.

MPO podporuje odstranění těchto bariér, aby bylo možné realizovat úsporná opatření na majetku státu bez nutných přímých investic v oblasti technických zařízení budov, které nebudou zvyšovat požadavky na státní rozpočet. Současně je však také nutné provést také na národní úrovni legislativní změny, které budou jasně definovat umožnění využití metody EPC u organizačních složek státu, ale také metodicky u dalších složek státu.

Ministerstvo financí (MF) ale nesouhlasí s návrhem identifikovat ve spolupráci s ministrem průmyslu a obchodu překážky ve využití metody Energy Performance Contracting v organizačních složkách státu a státních organizacích. MF dokonce nesouhlasí s aplikací metody EPC u výše uvedených organizací, pro svůj nesouhlas uvádí následující důvody:

- Absence střednědobých a dlouhodobých veřejných politik v jednotlivých oblastech, jejichž prostřednictvím by bylo možné identifikovat nemovitosti vhodné pro naplnění jejich cílů. Uzavření smluv u nemovitostí, které lze označit za zbytné, vede k omezení možnosti jejich prodeje.
- Neexistuje systém evidence dlouhodobých závazků, který by vyloučil nadměrnou expozici vládního sektoru rizikům (v dlouhodobém horizontu), z nich vyplývajícím.
- Nebyly zatím poskytnuty dostatečné důkazy o úsporách a přínosech aplikace metody EPC na jiných úrovních vládního sektoru v České republice.
- Značné bezprostřední dopady na hospodářské výsledky sektoru vládních institucí (zhoršení a zvýšení vládního dluhu) v metodice ESA 95 – metoda je tudíž bez nákladů pouze zdánlivě.

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

	<p>Při správném postupu, podporovaném MPO, dochází k vyjasnění a odstranění těchto překážek, které MF shledává a které by mělo odstraňovat ve svém vlastním zájmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Při identifikaci vhodných objektů se zadavatelé vyjadřují k dlouhodobé perspektivě ve využití objektů a objekty, kde je vlastnictví, nebo výhledové využití nejasné, nejsou do projektu EPC zařazovány. – Argument, že nebyly zatím poskytnuty dostatečné důkazy o úsporách a přínosech aplikace metody EPC na jiných úrovních vládního sektoru v České republice vychází z neznalosti a zřejmě i neexistence centrální databáze projektů, které byly doposud ve vládních budovách realizovány. Tato skutečnost ale není důvodem pro odmítnutí realizace projektů EPC ve státním sektoru, protože jak bylo dokázáno předchozí analýzou, v ČR je již vytvořeno prostředí, které je zárukou dodržení požadovaných kvalitativních parametrů. Existuje vzorová smlouva a její přílohy, metodika zadávání zakázek včetně jejich zadávání u příspěvkových organizací státu – při uplatnění požadavků zákona o majetku státu č. 219/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů. – MF rozporuje přínosy vlivem kombinace metody EPC a dotace (např. na zateplení budovy). V dané souvislosti MF nepodporuje současné zavádění těchto dvou nástrojů. Jen takto dle názoru MF možné jednoznačně prokázat zdroj dosažené úspory. V tom případě ale MF prokazuje naprostou neznalost technických otázek v oblasti energetické účinnosti. Navíc ČR disponuje 13letými zkušenostmi z provádění energetických auditů – Výhody poskytování energetických služeb se zaručenou úsporou z fiskálního hlediska, zejména pak z pohledu ESA 95 – doposud nemáme výsledky <p>Náklady na spotřebu energie, způsob hospodaření energií v objektech a organizacích, plnění legislativních požadavků v oblasti energetické účinnosti jsou obecně řídicím orgánům neznámé. Platí to i o menších městech, o krajích a také o ministerstvech. Dosavadní přístup k vynakládaným prostředkům na spotřebu energie a k řízení v této oblasti označujeme jako dlouhodobě neuspokojivý.</p>
<p>c) zvažují zavedení nezávislého mechanismu, jako je například veřejný ochránce práv, či přidělení</p>	<p>Požadavek považujeme za splněný</p> <p>Ve smlouvě je zařazeno ustanovení o řešení sporů – jak mimosoudně, tak soudní cestou – zadavatel si při úpravě vzorové smlouvy může vyhradit změny a případně vyřadit</p>

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

<p>této úlohy za účelem zajištění účinného vyřizování stížností a mimosoudního řešení sporů vyplývajících ze smluv o poskytování energetických služeb;</p>	<p>mimosoudní řešení, které vzorová smlouva navrhuje. V následujícím textu jsou uvedeny varianty ve vzorové smlouvě (Článek 39):</p> <p>Smluvní strany se dohodly, že pokud se nedohodnou na řešení vzájemného sporu smírně postupem podle odst. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. tohoto Článku ve lhůtě [30] nů ode dne, kdy došlo ke sporu, takový spor, je-li o</p> <ul style="list-style-type: none"> – tom, zda ESCO řádně provedla základní opatření; – tom, zda došlo k předání, resp. zda Klient nepřevzal předměty investičních opatření, ač k tomu byl podle smlouvy povinen; – výši úspory nákladů nebo úspory energií; – tom, zda nastala změna okolností; <p>se pokusí vyřešit prostřednictvím prostředníka (dále jen „prostředník“).</p> <p>Pokud se jedná o jiné příčiny, nebo pokud se nepodaří vyřešit záležitosti prostřednictvím prostředníka, pak jsou 2 varianty řešení:</p> <p>[VARIANTA A] Nedojde-li ke smírnému vyřešení sporů mezi smluvními stranami postupem podle Článek 39.1 až Článek 39.3, smluvní strany se dohodly, že všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní budou rozhodovány [s konečnou platností u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky podle jeho řádu třemi rozhodci. Místně příslušným je soudiště Praha.</p> <p>[VARIANTA B] Nedojde-li ke smírnému vyřešení sporů mezi smluvními stranami postupem podle Článek 39.1 až Článek 39.3, smluvní strany se dohodly, že všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní budou rozhodovány před věcně a místně příslušnými soudy České republiky.</p>
<p>d) umožňují nezávislým tržním zprostředkovatelům podílet se na povzbuzení rozvoje trhu na straně poptávky a nabídky.</p>	<p>Není dle našich analýz v této oblasti neexistují překážky, naopak MPO rozvoj trhu prostřednictvím nezávislých tržních subjektů podporuje (semináře, dotační titul EFEKT E2, apod.</p> <p>Další webovou stránkou, která informuje o metodě EPC je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Portál TZB-info – www.tzb-info.cz <p>Portál TZB-info je oborový zdroj informací zaměřený na stavebnictví, úspory energií a související obory nazývané souhrnně technická zařízení budov (zkratka TZB). Zabývá se přednostně stavebními obory souvisejícími s budovami a hospodařením s energiemi v budovách.</p>

4.8. Analýza uplatnění článku 18, odstavec 3

Požadavek článku 16 v odstavci 3 zní:

- Členské státy zajistí, že se distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie zdrží všech činností, které mohou bránit poptávce po energetických službách nebo dalších opatřeních zaměřených na zvyšování energetické účinnosti a jejich poskytování nebo které by mohly brzdit rozvoj trhů těchto služeb nebo opatření, včetně uzavírání trhu před konkurencí nebo zneužívání dominantního postavení.

Možné důvody distributorů a prodejců bránit projektům EPC

Z distributorů energie jsou realizací projektů EPC ohrožovány zejména zájmy dodavatelů tepla ze soustav CZT – každé snížení odběru tepla se negativně projeví na navýšení ceny tepla pro ostatní odběratele, čím menší soustava to je a čím větší je snížení odběru tepla, tím je problém citlivější a nárůst ceny pro ostatní odběratele vyšší. Objektivně nejhorší variantou pro dodavatele tepla ze soustavy CZT je odpojení objektů, ve kterých je realizován projekt EPC, od soustavy CZT. K tomuto kroku dochází u projektů EPC celkem často, ve snaze zákazníka o docílení co nejnižších nákladů na provoz po realizaci projektu EPC.

Zákazník by měl při rozhodování o projektu EPC postupovat v souladu s územní energetickou koncepcí, platnou pro územní celek, ve kterém se objekt nachází, a pokud je v ní doporučeno zachování soustavy CZT a její další provozování, nemělo by k odpojování objektů od CZT docházet.

Často má zákazník (pokud se jedná o veřejného zadavatele typu město, městská část) zájem o efektivní provozování jak soustavy CZT, tak objektů, zásobených ze soustavy CZT. Pak je třeba, aby zvážil opatření, která bude schvalovat a povolovat jako součást nabídek firem energetických služeb, ještě před vyhlášením veřejné zakázky.

Potřeba doplnit

5. PŘEHLED NENAPLNĚNÝCH POŽADAVKŮ SMĚRNICE V ČR A NÁVRH ŘEŠENÍ

5.1. Nepostačující definice energetických služeb

Definice dle Směrnice EED

„**energetickou službou**“ fyzický přínos, užitek nebo prospěch získané kombinací energie s energeticky účinnými technologiemi nebo činnostmi, které mohou zahrnovat provozní činnosti, údržbu a kontrolu nezbytnou pro dodání služby, jež je dodávána na základě smlouvy a u níž bylo prokázáno, že za normálních okolností vede k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti nebo k úsporám primární energie;

„**poskytovatelem energetických služeb**“ fyzická nebo právnická osoba, která dodává energetické služby nebo provádí jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení konečného zákazníka či v rámci jeho budovy;

„**smlouvou o energetických službách**“ smluvní ujednání mezi příjemcem a poskytovatelem o opatření ke zvýšení energetické účinnosti, ověřované a kontrolované během celého trvání smlouvy, kdy jsou investice (dílo, dodávka nebo služba) do tohoto opatření placeny ve vztahu ke smluvně stanovené míře zvýšení energetické účinnosti nebo k jinému dohodnutému kritériu energetické náročnosti, například finančním úsporám;

Definice energetických služeb v české legislativě

ZÁKON č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (Změna: 165/2012 Sb. (část), 350/2012 Sb.).

Vymezení pojmů – pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) **energetickou službou** činnosti, které vedou ke zvýšení energetické účinnosti a k úsporám primární energie,
- c) **zvýšením energetické účinnosti** nárůst energetické účinnosti u konečného uživatele v důsledku technologických či ekonomických změn,
- d) **úsporami energie** množství ušetřené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické

účinnosti a po něm, při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují,

e) **poskytovatelem energetických služeb** fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje energetické služby nebo nabízí jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení uživatele, či v rámci jeho budovy a nese při tom jistou míru finančního rizika,

Definice dle české legislativy, zákona č. 458/2000 Sb., nijak nevymezují služby typu EPC - tedy služby, při kterých zejména dochází ke garanci dosažených úspor, ani poskytovatele energetických služeb, ani smlouvu, podle které jsou energetické služby realizovány. Směrnice tento typ služby nedefinuje také, ale definuje smlouvu, podle které jsou energetické služby nabízeny. **Použití těchto smluv lze vymezit jako případ, kdy se jedná o službu typu EPC.**

V případě poskytovatele energetických služeb jde definice v zákoně č. 458/2000 Sb., v aktuálním znění, nad rámec definice vytvořené Směrnicí, ale fakticky k nesprávnému a nepřijatelnému (pro soulad se Směrnicí) výklad – zejména tím, že **nejsou správně definovány energetické služby** (neuveden je požadavek na měřitelnost a ověřitelnost dosahovaných úspor).

5.2. Návrh nových definic do Zákona o hospodaření energií

6. NÁVRH NOVÝCH OPATŘENÍ A JEJICH ODŮVODNĚNÍ SMĚRNICÍ

V oblasti veřejného sektoru má jít stát příkladem a prioritně zkoumat možnost poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem (metody EPC) před přímým poskytnutím investičních prostředků na takové rekonstrukce. Tím budou iniciováni i další vlastníci objektů, kraje, města a další.

Rozšíření EPC – možné nástroje:

- Vyhlášení prioritního využívání metody EPC při rekonstrukci energetických systémů ve státním sektoru pro příklad vlastníkům ostatních objektů.
- Vyhlášení povinnosti přezkoumání možnosti uplatnění metody EPC při rekonstrukci energetických systémů ve veřejném sektoru a poskytnutí „přímých“ investičních prostředků na rekonstrukci pouze v případě, že aplikace metody EPC je naprosto nevhodné.
- Provádění vhodné informovanosti státních organizací na všech úrovních o možnostech rekonstrukce energetických systémů metodou EPC a všech zákazníků o takto podporovaných projektech.

SMEs – možné nástroje

Aby bylo možné využít potenciálu úspor energie v určitých segmentech trhu, kde obecně nejsou komerčně nabízeny energetické audity (například v malých a středních podnicích), měly by členské státy vypracovat programy, které podpoří provádění energetických auditů v malých a středních podnicích. Energetické audity by měly být pro velké podniky povinné a pravidelné, neboť úspory energie mohou být značné. Energetické audity by měly zohledňovat příslušné evropské nebo mezinárodní normy, jako například EN ISO 50001 (systémy managementu hospodaření s energií) nebo chystanou normu EN 16247-1 (energetické audity) nebo normu EN ISO 14000 (systémy environmentálního managementu), zahrnuje-li systém energetický audit, čímž by byly rovněž v souladu s přílohou VI této směrnice, neboť tato ustanovení nepřekračují požadavky uvedených příslušných norem. V současné době se pracuje na zvláštní evropské normě pro energetické audity.

Odstranění regulatorních překážek - MF

7. PŘÍKLAD POSTUPU MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

Příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem zdravotnictví mohou metodu EPC využít v rámci programů reprodukce majetku ev. č. 235V110 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny fakultních nemocnic, ev. č. 235V120 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické nemocnic ve státním vlastnictví a 235V130 Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny státních léčebných ústavů. Do těchto programů reprodukce majetku byla zapracována možnost přijetí dodavatelského úvěru a Ministerstvo financí dokumentaci programů schválilo.

Zdravotnické zařízení, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví, které nesplňuje požadavky zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, je povinno nechat si zpracovat energetický audit (§ 14 zákona č. 406/2000 Sb.).

Před rozhodnutím o realizaci energeticky úsporných opatření metodou EPC je nutné s odborem investičního rozvoje Ministerstva zdravotnictví uskutečnit pracovní jednání, na kterém budou zájemci o tuto metodu poskytnuty informace a požadavky správce programu, které bude nutné splnit, aby akce mohla být úspěšně realizována.

V dalším kroku musí příspěvková organizace zřízená Ministerstvem zdravotnictví v souladu s § 5 odst. 1 vyhlášky Ministerstva financí č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, ve znění vyhlášky č. 11/2010 Sb., předložit správci programu (odbor investičního rozvoje) investiční záměr stavební akce a formuláře S 09 110 – S 09 160 a další podklady uvedené v dokumentu Obsah a kritéria hodnocení investičního záměru na akce zabezpečující realizaci cílů programu (http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/obsah-a-kriteria-hodnoceni-iz_2354_3.html).

Současně předloží technickou a ekonomickou analýzu energetického hospodářství zpracovanou renomovanou odbornou firmou. Před vyhlášením zadávacího řízení na dodavatele energetických služeb musí mít účastník programu vyhotovenou projektovou dokumentaci pro ohlášení stavby nebo pro vydání stavebního povolení. **V rámci programů reprodukce majetku lze financování projektu realizovat výhradně přímým vztahem zákazníka a firmou energetických služeb (viz Metodika přípravy a realizace energeticky úsporných projektů řešených metodou EPC), který bude trvat po celou dobu realizace projektu včetně doby splácení finančních závazků. Financování projektu zajišťuje ESCO na své jméno a nese celé riziko neúspěchu projektu.**

Výjimečně metodu EPC lze využít i u takových opatření, kdy celá investice nemůže být splacena výhradně z dosahovaných úspor. Například návratnost opatření stavebního charakteru (zateplování obvodového pláště budov, výměna oken a podobně) obvykle velmi významně přesahuje přijatelnou dobu trvání smluvního vztahu při uplatnění metody EPC. Proto pro financování takových opatření je možné použít sdružených investičních prostředků nebo kombinovaného financování. V tom případě připraví poskytovatel energetických služeb pro zákazníka takové řešení, aby byla co největší část investice splacena z úspor. Projekt EPC je projekt na klíč, který bere v úvahu všechny oblasti užití energie a obsahuje veškeré činnosti nutné k dosažení energetických úspor. Podmínkou využití kombinované metody splácení je, že v průběhu realizace a splácení bude příspěvková organizace vykazovat kladný hospodářský výsledek organizace.

**IMPLEMENTACE ČLÁNKU 18 O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/27/EU O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI
V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH**

Metodiku přípravy a realizace energeticky úsporných projektů řešených metodou EPC a Vzorovou smlouvu pro uzavírání smluvních vztahů mezi příspěvkovými organizacemi a poskytovateli energetických služeb se zárukou najdete na www stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu (<http://www.mpo.cz/dokument105425.html>).